

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318202438
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6318202438.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivice Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Z., A., nar. XX. XX. XXXX a K., nar. XX. XX. XXXX, obe deti bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., deti rodičov T. E. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., Y. X a B.. A. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., L. XX, zastúpenej Q. B. A. P., Q. C. v K., M. R. Z. XX/XX, za účasti O. C. O. v K. K., O. R., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Brezno, č. k. 8P/204/2018-521 zo dňa 24. 09. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný upravil styk otca s maloletými deťmi a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.
- II. Vo výroku, ktorým návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol, ostáva nedotknutý.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov (I. výrok) a zmenil rozsudok Okresného súdu Brezno č. k. 8P/182/2017-267 zo dňa 15. 02. 2018 vo výroku o úprave styku tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletými deťmi každú párnú kalendárnu sobotu od 9:00 hod. do 18:00 hod. a každú párnú kalendárnu nedeľu od 9:00 hod do 16:30 hod., s tým, že v určený čas matka maloleté deti odovzdá otcovi pred jeho bydliskom a po zrealizovanom styku v určený čas otec maloleté deti odovzdá matke pred jej bydliskom (II. výrok).
2. Návrhom doručeným 12. 10. 2018 sa otec domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností, aby boli maloletí deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že dva týždne budú v osobnej starostlivosti otca a dva týždne v osobnej starostlivosti matky, pričom odovzdávanie detí by malo byť vždy v nedeľu o 9:00 hod. na adrese trvalého bydliska toho rodiča, ktorému začína stanovený styk s deťmi.
3. Okresný súd zistil, že maloleté deti Z., A., nar. XX. XX. XXXX a K., nar. XX. XX. XXXX pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. XP/XXX/XXXX-XXX zo dňa XX. XX. XXXX. Uvedeným rozsudkom boli na čas po rozvode upravené rodičovské práva a povinnosti tak, že deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej A. v sume 170 EUR mesačne a maloletej K. v sume 170 EUR mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky. Súd zároveň upravil styk otca s maloletými

deťmi každý nepárny týždeň v utorok od 16:30 hod do 18:45 hod. a vo štvrtok od 16:30 hod. do 18:45 hod., každý párny týždeň v stredu od 16:40 hod. do 18:45 hod., v sobotu od 9:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 9:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že v určený čas si maloleté deti otec prevezme pred bydliskom matky a po zrealizovaní styku ich pred bydliskom matky aj odovzdá.

4.1. Návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností predchádzalo rozhodnutie Okresného súdu Brezno, ktorý uznesením č. k. 1PPom /1/2018-22 zo dňa 08. 10. 2018 zamietol návrh matky doručený 04. 10. 2018, ktorým sa domáhala úpravy styku otca s maloletými deťmi neodkladným opatrením, čo matka odôvodnila konfliktom s otcom maloletých detí, ktorý ju fyzicky napadol.

4.2. Po začatí konania vydal Okresný súd v Brezne na návrh matky neodkladné opatrenie č. k. 1P/19/2019-35 z 11. 03. 2019, ktorým zakázal otcovi osobný styk s maloletými deťmi bez prítomnosti tretej osoby a súčasne upravil styk otca na každú pracovnú stredu od 14:30 hod. do 17:00 hod. v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v K. za prítomnosti pracovníka úradu. Na odvolanie otca Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 13CoP/26/2019-228 zo dňa 31. 07. 2019 rozhodnutie okresného súdu o neodkladnom opatrení zmenil tak, že návrh matky zamietol.

5.1. Okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých. Ustanovená znalkyňa M.. M. V. podala znalecký posudok X/XXXX a bola vypočutá na pojednávaní. Znalkyňa uviedla, že striedavá starostlivosť nie je v záujme maloletých detí a takáto úprava rodičovských práv a povinností by bola pre deti zdrojom neprimeranej psychickej záťaže, nakoľko terajší vzťah maloletých detí k otcovi je neistý a medzi rodičmi navzájom pretrvávajú konfliktný vzťah a slabá komunikácia. Vzťah otca k maloletým deťom je prevažne autoritatívny, jeho vnímavosť k emočným potrebám je slabšia. Postoj detí ku každému z rodičov vyplýva z toho, ako sami deti vnímajú a prežívajú osobu rodiča a jeho prístup. Do otcovho vzťahu k deťom výrazne negatívne zasahuje jeho postoj voči matke maloletých detí. Znalkyňa odporučila postupný návrat k stretávaniu sa otca s maloletými deťmi každý druhý víkend od piatka poobede do nedele, ale v aktuálnej situácii záleží predovšetkým na schopnostiach a zručnostiach otca získať si dôveru a záujem detí.

5.2. Okresný súd ďalej zistil, že na Okresnom riaditeľstve PZ v K. bolo pod zn.: Y. vedené trestné stíhanie proti otcovi pre podozrenie z týrania maloletých detí a ich matky. Do trestného konania bola pribratá znalkyňa O.. C. Z., ktorá z psychologického vyšetrenia matky vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX. Z posudku vyplynulo, že osobnosť matky je hystericky štruktúrovaná s infantilnými prejavmi, so zachovanou kontrolou reality. Prevažuje u nej pasívny a závislý postoj k okoliu, je v celku prispôsobivá s energickým správaním. Z psychologického vyšetrenia otca tá istá znalkyňa pre potreby trestného konania vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX, z ktorého vyplynulo, že u otca bola zistená schizoidne štruktúrovaná osobnosť s nižšou sebadôverou a primeranou prispôsobivosťou. V jeho vzťahových väzbách je sociálna naivita, závislosť a nerozhodnosť, vzťahovačné až paranoidné nastavenie voči okoliu, so sklonom k egocentrizmu. Trestné stíhanie otca bolo uznesením S.-XX/X-Z.-Z.-XXXX zo dňa XX. XX. XXXX zastavené a rozhodnutie o tom nadobudlo právoplatnosť 30. 07. 2019.

6.1. Na pojednávaní otec zotrval na zverení detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Matka upozornila, že M. A. od XX. XX. XXXX nastúpila O. na J. Matka počas pracovného týždňa vozila maloletú A. o X:XX hod. do Z. a malol. K. o X:XX hod. do M. Z.. O XX:XX hod. matka vyzdvihla maloletú A. v Z. a spolu idú do M. pre maloletú K.. Deti večerajú medzi 17:00-17:30 hod. a idú spať okolo 19:00 hod. Matka navrhla, aby sa maloleté deti s otcom stýkali v sobotu a v nedeľu a ak budú deti chcieť, môžu u otca v rámci týchto dní aj prespať.

6.2. Kolízny opatrovník uviedol, že v rámci stretávania sa otca s maloletými deťmi na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny navrhol rodičom psychologické poradenstvo, o ktoré otec neprejavil záujem.

7. Okresný súd zamietol návrh otca na striedavú starostlivosť s odôvodnením, že aj keď obaja rodičia sú spôsobilí maloleté deti vychovávať a obaja majú o osobnú starostlivosť záujem, nebolo preukázané, že v striedavej starostlivosti budú lepšie zaistené potreby a záujmy maloletých detí. Pre striedavú starostlivosť je určujúce, aby maloleté deti mohli prežívať pozitívnu skúsenosť zo vzájomnej komunikácie rodičov, ktorí dodržiavajú stanovené pravidlá. Pri zistenom osobnostnom nastavení otec ani matka nedokážu vzájomne nekonfliktne komunikovať a spolupracovať.

8. Vzhľadom na zistené skutočnosti, ktoré boli dôvodom zamietnutia návrhu striedavej starostlivosti, okresný súd zmenil predošlý rozsudok č. k. 8P/182/2017-267 zo dňa 15. 02. 2018 vo výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi. Prihliadol tiež na vyjadrenie otca, ktorému, úprava styku, nastavená

predošlým rozhodnutím na čas po rozvode nevyhovovala. Podľa novej úpravy je otec oprávnený sa s deťmi stykať každú párnú kalendárnu sobotu od 9:00 hod do 18:00 hod a každú párnú kalendárnu nedeľu od 9:00 hod do 16:30 hod., kedy matka v určený čas odovzdá deti otcovi pre jeho bydliskom a v určený čas otec odovzdá deti matke pred jej bydliskom. Povinnosť matky pripraviť maloleté deti na styk s otcom a styk otcovi umožniť ostáva nedotknutá a vyplýva z výroku V. predošlého rozsudku o úprave styku.

9.1. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 24 ods. 2, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 28 ods. 1, ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov z dôvodu podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

9.2. Okresný súd súčasne rozhodol podľa § 58 CMP o náhrade trov konania, ktoré vznikli štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním. Uznesením č. k. 8P/204/2018-455 zo dňa 16. 07. 2019 a Uznesením č. k. 8P/204/2018-517 zo dňa 24. 09. 2017 bola znalkyni M.. V. priznaná odmena a výdavky spolu v sume XXX,XX EUR. V nespоровom konaní obaja rodičia znášajú trovy štátu v polovici. Ani jeden z rodičov nespĺňal podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Obaja rodičia sú zamestnaní v J. O., matka s príjmom cca XXX EUR, otec mal príjem cca X.XXX EUR. Otcovi, ktorý zložil preddavok na trovy v sume 300 EUR, uložil povinnosť doplatiť do polovice ešte sumu 53,63 EUR a matke uložil povinnosť uhradiť trovy štátu tiež v jednej polovici, v sume 353,64 EUR.

10.1. Proti rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie otec v tej časti, ktorou okresný súd rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi. Okresnému súdu vytykal, že nedostatočne posúdil všetky okolnosti, ktoré sa udiali od podania návrhu na súd až do posledného pojednávania, predovšetkým poukázal správanie s matky v tomto období. Otec maloletých detí matke vytykal, že podala na neho trestné oznámenie, navrhla neodkladné opatrenie, že s maloletými deťmi manipulovala, aby sa narušoval vzťah detí k otcovi. Okresný súd nerešpektoval právo slobodného názoru detí, ich názor bol tlmočený len cez ich matku, ktorá predložila nepravdivú interpretáciu. Na poslednom pojednávaní všetci prítomní odmietli návrh otca, aby bola vypočutá aspoň staršia dcéra A.. Pohovor na zisťovanie názoru detí nebol ani mimo súdu ani u kolíznej opatrovníčky Okresný súd otcovi vopred neoznámil, že na pojednávaní bude prítomná znalkyňa, čím znemožnil jeho prípravu na výsluch znalkyne. Okresný súd nebral do úvahy zhoršujúci zdravotný stav detí, že staršia dcéra navštevuje psychiatra a má diagnostikovanú neurologickú poruchu. Obe deti sa pomôčujú, trpia úzkostnými stavmi. Otec sa pozastavuje nad tým, že matka uvedený stav vysvetľuje traumou detí z otca, ktorý ich za posledné štyri mesiace videl len za prítomnosti kolíznej opatrovníčky na Úrade práce v K.. Deti sú u otca zvyknuté bývať dlhšie časové obdobie, aj cez noc. Úprava styku bola oproti predošlému rozhodnutiu zúžená, čo otec považuje za neprípustné v konaní, v ktorom navrhol rozšírenie styku. Z uvedených dôvodov otec navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že otec bude oprávnený sa s maloletými deťmi stykať každý párný týždeň od piatka, od 17:00 hod. do nedele, do 17:00 hod. nepretržite. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť, psychicky aj materiálne a maloleté deti otcovi na styk odovzdať v mieste jeho trvalého bydliska. Otec bude povinný maloleté deti po ukončení styku odovzdať matke v mieste jej trvalého bydliska.

10.2. Pokiaľ ide o trovy štátu súvisiace so znaleckým dokazovaním a výsluchom znalkyne, otec namietal povinnosť uhradiť trovy v jednej polovici a navrhol, aby jemu bola uložená povinnosť uhradiť sumu 6,88 EUR, a matke sumu 306,88 EUR. Trovy, ktoré vznikli v súvislosti s pojednávaním vo výške 93,51 EUR nech znáša súd z vlastných rozpočtových prostriedkov.

10.3. V replike na vyjadrenie matky k odvolaniu otec uviedol, že matka vo vyjadrení vyznieva ako oddaný rodič. Prítom je nestabilná, nevie komunikovať a vychádzať z ľuďmi. Nemá svedomie ani úctu k bývalému partnerovi, ktorý jej obetoval X rokov života a s ktorými má dve krásne a zdravé deti. Matka od roku 2017 podala na Okresnom súde v K. X návrhov na neodkladné opatrenia za účelom obmedziť styk otca s deťmi, ďalej podala návrh na exekúciu výživného a na jej podnet začalo proti otcovi trestné stíhanie. Otec s deťmi nemal problém, pokiaľ deti neovplyvňovala matka. Väčšinou sú deti s otcom v sprievode jeho rodičov, ktorí vidia vnučky tiež len v čase, kým sú deti u otca. Podľa Zákona o rodine majú obaja rodičia rovnaké rodičovské práva.

10.4. V replike na vyjadrenie kolízneho opatrovníka otec spochybňoval prístup úradu k starostlivosti o deti a rovnocenný prístup ku každému z rodičov. Dodal, že matka robí prekážky tomu, aby boli otcovi v škôlke umožnené krátke návštevy mladšej dcéry. Dňa 03. 12. 2019 bol predvolaný k riaditeľke J. v K., kde za účasti matky riaditeľka otcovi oznámila, že má zakázaný styk s deťmi počas ich pobytu v Z.. Podľa otca postoj ÚPS a R nie je v záujme toho, aby maloleté deti rozvíjali rovnocenný vzťah s oboma rodičmi a k sľubom matky sa správa alibisticky.

10.5. Otec k vyjadreniu okresnej prokuratúry uviedol, že prokurátor bol prizvaný do konania na podnet matky, ktorá vyvolala dojem obeť a týranej ženy. Spochybnil jeho tvrdenia, že maloleté deti opakovane vyjadrili svoj názor aj pred kolíznym opatrovníkom, lebo kolízny opatrovník sa styku s deťmi nezúčastňoval. Výsluch maloletých detí musí byť vykonaný bez prítomnosti matky, resp. za účasti oboch rodičov. Vyšetrenie u psychológa bolo vykonané len za účasti matky. Informácie o tom, kto sa zúčastní pojednávania považuje otec za súčasť spravodlivého procesu, keď trovy prizvaných svedkov a znalca musia účastníci uhradiť. Otec vyjadril pochybnosť o tom, či matka podporí a bude realizovať postupné rozšírenie styku otca s maloletými deťmi.

11.1. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca poukázala na štvorhodinové pojednávanie dňa 24. 09. 2019 na súde prvej inštancie, po ktorom si mal otec možnosť uviesť, že je potrebné dopriať deťom čas a netlačiť všetko cez súdne rozhodnutie. Na správaní sa otca v priebehu konania a realizácie neodkladného opatrenia na úrade práce matka spochybňovala tvrdenia otca, ktoré uviedol o jeho záujme o maloleté deti a o nepravdivej sprostredkovanej interpretácii názorov detí. Matka ďalej uviedla, že maloleté deti veľmi trpeli priekmi rodičov, čo sa dialo roky, nielen od rozvodu manželstva. Znalkyňa potvrdila, že deti museli u otca zažiť extrémny šok, na ktorý K. pravdepodobne zabudla, ale A. si pamätá a zatiaľ odmieta u otca prespávať. Veci sa naplno prejavili až začiatkom Y. XXXX, preto matka ešte na pojednávaní 29. 01. 2019 vypovedala, že vtedajší styk otca s maloletými je bezproblémový a dnes vie, že nebol. Neurológ sa vyjadril, že dieťa je v poriadku, avšak má neprimerané úzkostné reakcie, lebo zažíva nátlak na styk zo strany otca, preto matka s maloletou začala navštevovať detského psychiatra. Otec nemá doteraz záujem spolupodieľať sa na výchove ani na zdravotnej starostlivosti pre dcéru, ktorú mu matka oznamovala v súvislosti s logopédiou a termínmi kontrol u lekárov. Otec vie, že zo strany detí nie je záujem o celý víkend u neho a nemal by robiť z detí rukojemníkov tak, ako bolo v minulosti. Ani matka nevedela o prítomnosti znalca na pojednávaní. Kým na pojednávaní všetci riešili úpravu styku, otec detí povedal, že on sa s matkou nedohodne a musí rozhodnúť súd. Matka nechce, aby deti museli prespávať u otca, ak nebudú chcieť. Teda aby bol na papieri širší rozsah úpravy styku, ktorý by bolo treba vynucovať, ale deti by sa tejto situácii bránili. Matka spochybnila tvrdenia otca, že deti nemajú kamarátov a že ich nepodporuje v športovaní. Práve pre správanie otca nemohla dcéra absolvovať lyžiarsku školu v plnom rozsahu. Súdne trovy by mal zaplatiť otec, ktorý nemyslí na dôsledky. Matka navrhla odvolanie otca zamietnuť a rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny vo všetkých výrokoch.

11.2. Matka v replike na vyjadrenie otca zopakovala, že je zástancom dobrovoľného stretávania sa otca s maloletými deťmi, ktoré nebude mať dopad na zdravie detí. Matka nemala vedomosť, že otcovi učiteľky umožňovali stretnutia s deťmi v škole a škôlke. Následne riaditeľka otca požiadala, aby ich nezaťahoval do svojich problémov a vysvetlila zodpovednosť školy a škôlky za deti pri práci a počas ich pobytu v škole. Matka predložila do súdneho spisu svoje záznamy o priebehu styku otca s maloletými deťmi podľa rozsudku zo dňa 24. 09. 2019.

12. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Zdôraznil závery znaleckého posudku č. X/XXXX, kde znalkyňa odporučila postupný návrat k stretávaniu sa maloletých detí s otcom s ohľadom na prežívanie maloletých detí, pričom matka nemala proti dobrovoľnému prespávaniu detí u otca žiadne výhrady.

13.1. Okresná prokuratúra v K. predložila vyjadrenie k odvolaniu otca pod č. 1 Pc 5/19/6603-42. Maloleté deti vyjadrili svoj názor pred znalkyňou aj pred kolíznym opatrovníkom a tieto vyjadrenia boli v konaní interpretované. Bolo na uvážení súdu zisťovať názor dieťaťa priamym vypočutím. Okresný súd sa tiež zaoberal zdravotným stavom detí, čo uviedol v odôvodnení rozsudku. Čo sa týka prítomnosti znalca na pojednávaní, súd nemá povinnosť účastníkom konania vopred oznamovať, aké úkony mieni vykonať. Súd upravil styk otca s maloletými deťmi v určenom rozsahu na základe konkrétneho návrhu matky na pojednávaní, pritom vychádzal zo znaleckého posudku a vyjadrení znalkyne na pojednávaní. Z dokazovania nevyplynuli žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali záver znaleckého dokazovania. Z uvedených dôvodov prokuratúra navrhla, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13.2. Okresná prokuratúra sa stotožnila so stanoviskom kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca a s vyjadrením matky, týkajúcom sa styku otca s maloletými deťmi, pretože nariadená úprava je v záujme detí a vypláva zo záverov znaleckého dokazovania. O trovách konania štátu rozhodol okresný súd správne, podľa pravidiel Civilného mimosporového poriadku.

14. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj obsah súdneho spisu v zmysle § 62, § 65 - § 67 CMP a zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na

základe dostatočne a správne zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a svoje úvahy a rozhodnutie náležite a v potrebnom rozsahu odôvodnil.

15. Odvolanie otca bolo odôvodnené tým, že súd neumožnil prespávanie detí u otca počas určených víkendov a že vlastne došlo k obmedzeniu úpravy styku oproti predošlému rozhodnutiu.

16. Krajský súd nepovažuje odvolanie otca za dôvodné. Okresný súd otcovi novú úpravu styku stanovil s prihliadnutím na výsledky dokazovania a taktiež zohľadnil to, čo počas konania vyšlo najavo, vrátane odborných posúdení, ktoré boli vydané v iných konaniach a týkajú sa rodičovských práv a povinností alebo vzťahu rodičov navzájom.

17. Okresný súd správne pristúpil k zmene rozhodnutia už pri odovzdávaní detí tak ako navrhol otec. Deti matka odovzdá otcovi pred jeho bydliskom a po zrealizovanom styku v určený čas otec maloleté deti odovzdá matke pred jej bydliskom. Odvolací súd považuje odovzdávanie detí v mieste bydliska toho rodiča, ku ktorému deti smerujú za vhodný a ústretový spôsob, ktorý za predpokladu, že rodičia svoje rodičovské úlohy pri odovzdávaní detí zvládnu, umožní postupné zblíženie sa otca s maloletými deťmi tak, ako to uviedla znalkyňa M. M. V..

18. Otec v odvolaní nespochybnil záver, vyplývajúci zo znaleckého dokazovania, že úprava styku otcovi umožní postupný návrat k stretávaniu sa otca s maloletými deťmi každý druhý víkend od piatka poobede do nedele, ale v aktuálnej situácii záleží predovšetkým na schopnostiach a zručnostiach otca ako svoj vzťah k deťom, ale aj k ich matke vybuduje.

19. Otec nespochybnil zistenie okresného súdu, že do jeho vzťahu k deťom výrazne negatívne zasahuje jeho postoj voči matke maloletých detí a pri zistenom osobnostnom nastavení otec ani matka nedokážu vzájomne nekonfliktne komunikovať a spolupracovať. Otec zdôrazňuje správanie sa matky, ale prehliada závery znaleckého dokazovania, ktorými boli preukázané tak na strane otca ako aj matky osobnostné rodičovské defekty, ktoré majú vplyv na vzťahy maloletých detí a rodičov navzájom. Okresný súd správne vychádzal zo zistenia, že otec a matka svoje rodičovské povinnosti berú ako príležitosť na vzájomné ubližovanie čo sa odzrkadľuje na osobnostnom vývine ich maloletých detí, ktoré spracúvajú a preberajú negatívne vzory správania sa rodičov. Tomu nasvedčujú aj závery znaleckého posudku O. Z. č. XX/XXXX, ktoré uviedol v odôvodnení okresný súd a týkali sa maloletej A.. Znalkyňa konštatovala nedôverčivosť dieťaťa vo vzťahových väzbách, jeho egocentrizmus a nízku racionálnu kontrolu správania sa.

20. Pokiaľ otec vytýkal súdu, že neprihliadol na osobný názor detí, opomína, že v priebehu konania sa každý z rodičov aj maloleté deti prezentovali pred znalcom aj pred kolíznym opatrovníkom na základe dočasnej úpravy styku na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny. Svoje zistenia tak znalec ako aj kolízny opatrovník uviedli na pojednávaní a otec tieto zistenia nespochybňoval, čo dodatočne odôvodňuje tým, že sa na výsluch znalca na pojednávaní nemal možnosť pripraviť. Pre dokazovanie a následné posúdenie veci je však podstatné predovšetkým to, ako sa prejavujú účastníci konania a to nielen na pojednávaní pred súdom. Otec mal možnosť po doručení znaleckého posudku formulovať a doručiť súdu svoje stanovisko k dokazovaniu. Otec si navyše vo vyjadreniach odporuje, lebo spochybnil kontakt kolízneho opatrovníka s deťmi a súčasne uvádzal, že za posledné štyri mesiace videl svoje deti len za prítomnosti kolíznej opatrovníčka na Úrade práce v K..

21. Konanie o úprave styku je konanie nesporné, v ktorom sa popri dispozičnej zásade uplatní aj vyhľadávacia zásada a preto súd vykonáva dokazovanie aj bez návrhu účastníkov. Otec v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti ani otázky, ktoré znalkyňa nezodpovedala alebo nehodnotila a mali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu.

22. V tomto súdnom konaní bolo u oboch rodičov preukázané, že ak nezmenia svoj doterajší postoj a nezačnú od seba, dôsledky budú vidieť na svojich deťoch. Otec uprednostňuje vysvetlenia, ktoré zraňujú jeho vzťah k matke detí (čím súčasne zraňuje aj vzťah matky k nemu ako bývalému partnerovi a otcovi ich detí). Z odvolania vyplýva, že odmieta voči svojej osobe prijať dôkazy, ktoré boli dôvodom zamietnutia jeho návrhu sriedavej starostlivosti, resp. úpravy styku v širšom rozsahu. Okresný súd správne prihliadol na záujem maloletých detí, ich vek a uplynulé prežívanie správania sa aj vzájomného vzťahu oboch rodičov.

23. Odvolací súd potvrdil ako vecne správne rozhodnutie o povinnosti každého z rodičov nahradiť trovy konania štátu po jednej polovici, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním. Podľa § 57 CMP súd vždy rozhodne o povinnosti nahradiť trovy konania štátu. Povinnosť účastníkov konania uhradiť trovy štátu vyplýva z § 49 ods. 2 CMP, podľa ktorého súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme. Podľa § 49 ods. 3 CMP spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní. Keďže rodičia sú v konaní rovnocenní účastníci, obaja znášajú trovy štátu v polovici.

24. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúce právne závery, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie v napadnutom výroku o úprave styku a o náhrade trov konania štátu je preto vecne správne a krajský súd ako súd odvolací rozsudok v tejto časti potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

25. Vo výroku, ktorým okresný súd návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

26. Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Toto rozhodnutie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods.3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).